

всі обов'язки будуть виконані протягом 90 днів після закінчення дії воєнного стану.

Таким чином, основним документом, який регламентує трудові відносини під час воєнного стану, є Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану». Тому бухгалтерська служба суб'єктів господарювання повинна забезпечити належний облік розрахунків за виплатами працівникам у відповідності до вимог чинного законодавства.

Список використаних джерел

1. Овчаренко Р. <https://aktiv.ua/ua/materials/articles/oplata-truda-v-usloviyah-voennogo-polozheniya> (дата звернення: 03.05.2022).
2. Подолянчук О.А. Облік заробітної плати та її оподаткування. URL: <1/%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%BB%D1%8F%D0%BD%D1%87%D1%83%D0%BA%20%D0%9E.%D0%90..PDF> (дата звернення: 03.05.2022).
3. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України №2136 від 15.03.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text> (дата звернення: 03.05.2022).
4. Робота під час війни: заробітна плата, робоче місце, гарантії, відповідальність, державна підтримка. URL: <https://helsinki.org.ua/articles/robo-pid-chas-viyny-zarobitna-plata-roboche-mistse-harantii-vidpovidalnist-derzhavna-pidtrymka/> (дата звернення: 03.05.2022).
5. Салова Н. Права працівників під час воєнного стану. URL: https://buh.ligazakon.net/aktualno/12044_prava-pratsvnikv-pd-chas-vonnogo-stanu (дата звернення: 03.05.2022).

УДК 338.2

Туз В. Ю., студентка; Маслій О.А., к.е.н., доцент
*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

ВИТРАТИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ НА ОБОРОНУ У ВОЄННИЙ ЧАС

В умовах воєнного стану важливо забезпечити оперативне, належне та безперервне виконання бюджетів усіх рівнів як основного внутрішнього джерела фінансування потреб армії та населення.

Бюджетний механізм проявляється через систему встановлених державою форм, методів організації бюджетних відносин та руху бюджетних потоків відповідно до бюджетної політики [1]. Для забезпечення ефективного функціонування бюджетної сфери та життєво необхідних потреб мешканців територіальних громад у період дії воєнного стану Офіс Президента України, Кабінет Міністрів України, Верховна Рада України, РНБО та інші центральні органи виконавчої влади ухвалюють низку швидких, ефективних, оперативних рішень. При цьому пріоритетним напрямом видатків державного бюджету України з початку повномасштабної війни є витрати на оборону України (табл. 1).

Порівняно з 2021 роком видатки на оборону України у 2022 році зросли. Найвищі темпи зростання мали видатки на фінансування діяльності РНБО (+49%) та на оновлення озброєння – близько 28,5 млрд. грн., що на 25% більше ніж в попередньому році. За абсолютними обсягами серед оборонних видатків найбільшу частку складають видатки Міністерство оборони України – 133,488 млрд.грн у 2022 році, що на 9,9% більше, ніж у попередньому році. Серед усіх видатків на Міністерство оборони України найбільше припадає на забезпечення діяльності ЗСУ, підготовку кадрів і військ, медичне забезпечення особового складу, ветеранів та членів їх сімей – 99,887 млрд.грн, а також розвиток, закупівлю, модернізацію та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання – 28,438 млрд.грн.

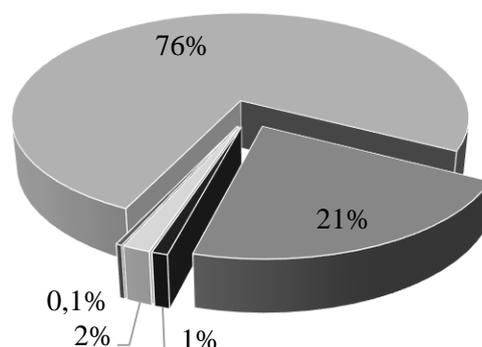
Таблиця 1

Видашки державного бюджету України на оборону у 2021 та 2022 рр.

Відомство	2021 (млн. грн)	2022 (млн. грн)	Темп приросту, %
Рада національної безпеки і оборони України	260,236	388,133	+49
Міністерство оборони України	121 468,043	133 488,435	+9,9
Апарат Міноборони і Збройні Сили України	120 147,443	132 162,055	+10
Керівництво та військове управління ЗСУ	388,266	464,091	+19,5
Забезпечення діяльності ЗСУ, підготовка кадрів і військ, медичне забезпечення особового складу, ветеранів та членів їх сімей	93 518,137	99 887,394	+6,8
Розвиток, закупівля, модернізація та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання	22 592,439	28 438,102	+25,9
Будівництво (придбання) житла	1 101,000	1 230,286	+11,7
Утилізація боєприпасів, ракетного палива, ОВТ та іншого військового майна, забезпечення живучості та вибухопожежобезпеки арсеналів	2 547,602	2 142,183	-15,9
Державна спеціальна служба транспорту	1 320,600	1 326,380	+0,4
Міністерство внутрішніх справ України	98 862,822	99 784,646	+0,9
Апарат МВС	14 913,151	13 460,502	-9,7
Національна гвардія України	13 981,364	14 098,636	+0,8
Державна служба з надзвичайних ситуацій	16 463,157	16 866,789	+2,5
Державна прикордонна служба України	14 225,590	14 864,497	+4,5
Національна поліція України	35 497,138	36 696,690	+3,4
Служба безпеки України	15 290,135	16 153,026	+5,6
Головне управління розвідки МО України	4 009,193	4 480,310	+11,8
Служба зовнішньої розвідки України	4 010,993	4 460,993	+11,2
Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	4 024,043	4 077,216	+1,3
Управління державної охорони України	1 654,811	1 825,798	+10,3

* за даними Міністерства фінансів України [3]

Структура витрат державного бюджету на оборону у 2022 році відображена на рис. 1.

- Керівництво та військове управління ЗСУ
- Забезп. діяльн. ЗСУ, підгот. кадрів і військ, мед. забезп. особ. складу, ветеранів та членів їх сімей
- Розвиток, закупівля, модернізація та ремонт озброєння, військ. техніки, засобів та обладн.
- Будівництво (придбання) житла
- Утилізація боєприпасів, ракетного палива, ОВТ та ін. військ. майна

Рис. 1. Структура витрат державного бюджету України на оборону у 2022 році

В умовах воєнного стану для перерозподілу коштів у бюджеті рішення Верховної Ради України не потрібні, адже згідно з Бюджетним кодексом України Кабінет Міністрів України має право на власний розсуд розпоряджатися коштами, спрямовуючи їх на найбільш необхідні потреби, збільшуючи, зокрема, видатки на оборону.

Отже, протягом тривалого часу фінансуванню оборони приділялось недостатньо уваги і лише після 2014 року з початком військової агресії на сході України їх частка у структурі державного бюджету почала зростати. У зв'язку з хронічною недофінансованістю оборонних потреб, тих видатків, які були спрямовані на безпеку України протягом 2014-2021 рр. виявилось недостатньо для забезпечення всіх потреб на оборону та захист держави з початком повномасштабного вторгнення РФ у лютому 2022 року, у зв'язку з чим оборонна галузь України потребує підтримки від міжнародних партнерів.

Список використаних джерел:

1. Онищенко С.В., Бережна А. Ю., Філонич О. М. Бюджетний механізм: методологічні підходи та практика бюджетної децентралізації. Проблеми економіки. 2021. № 1 (47). С. 107-122.
2. Інтернет-портал Українська правда URL: <https://www.epravda.com.ua/rus/publications/2022/04/5/685230/>
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/gov/income/>
4. Matkovskiy A.V., Pugach A.A. Analysis the Threats to Economic Security of Ukraine in Modern Conditions of Functioning the National Economy. European Applied Sciences. Germany. № 2, 2014. 196 p.
5. Інтернет-портал АРМІЯІНФОРМ URL: <https://armyinform.com.ua/2021/12/03/v-absolyutnyh-czyfrah-byudzheta-oboronnogo-vidomstva-na-2022-rik-najbilshyj-za-vsyu-istoriyu-nezalezho-yi-ukrayiny-oleksandr-zavitnevych/>

УДК 334.012.64:004 (045)

Філонич О.М., к.е.н., доцент, перший проректор-проректор з науково-педагогічної роботи та економічного розвитку

Карпенко Є.А, к.е.н., доцент; Кречотень І.М, к.е.н., доцент

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

АВТОМАТИЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Рівень ефективності управління бізнесом значно зростає завдяки зростанню результативності процесу обліку за умов своєчасності інформації, що спричиняє потребу використання комп'ютерного програмного забезпечення для автоматизації облікової інформації [1]. Тому, в умовах сьогодення більшість вітчизняних підприємств при веденні обліку використовують спеціалізовані бухгалтерські програми, найбільш популярними серед яких є російські інформаційні системи 1С:Підприємство та Вас бухгалтерія (як аналог 1С). Не дивлячись на те, що відповідно до Рішення РНБО «Про застосування, скасування і внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» [2] ці програмні продукти перебувають під санкціями і заборонені до використання державними установами, підприємствами та організаціями України, багато комерційних підприємств все ще продовжує користуватися ними. Вважаємо, що в умовах збройної агресії Російської федерації проти України це є неприйнятним і неприпустимим, а тому кожен свідомий суб'єкт господарювання повинен здійснити перехід на вітчизняні рішення з автоматизації бухгалтерського обліку, серед яких, зокрема, можемо виділити такі як IT enterprise та Master бухгалтерія, BookKeeper